

สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของตำแหน่งศึกษานิเทศก์

สมรรถนะหลัก (Core Competency)

เป็นสมรรถนะร่วมที่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ทุกคนต้องมีเพราะเป็นสมรรถนะพื้นฐานสำคัญที่จะส่งผลให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ของทุกตำแหน่งและทุกวิทยฐานะประสบความสำเร็จ ประกอบด้วยสมรรถนะ ๔ ด้าน สมรรถนะแต่ละด้านมีรายการตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพ คือ

สมรรถนะที่ ๑ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีการพัฒนาผลงานให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยรายการ ๓ ตัวบ่งชี้ ดังนี้

- ๑.๑ คุณภาพงานด้านความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์
- ๑.๒ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์การนำนวัตกรรม/ ทางเลือกใหม่ ๆ มาใช้
- ๑.๓ ความมุ่งมั่นในการพัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่อง

สมรรถนะที่ ๒ การบริการที่ดี หมายถึง ความตั้งใจในการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ประกอบด้วยรายการ ๒ ตัวบ่งชี้ ดังนี้

- ๒.๑ การปรับปรุงระบบบริการ
- ๒.๒ ความพึงพอใจของผู้รับบริการหรือผู้เกี่ยวข้อง

สมรรถนะที่ ๓ การพัฒนาตนเอง หมายถึง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ติดตามองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ในวงวิชาการและวิชาชีพ เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน ประกอบด้วยรายการ ๓ ตัวบ่งชี้ ดังนี้

- ๓.๑ การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยการเข้าประชุมทางวิชาการอบรมสัมมนา
- ๓.๒ การรวบรวมและประมวลความรู้ในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ
- ๓.๓ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านวิชาการในหมู่เพื่อนร่วมงาน

สมรรถนะที่ ๔ การทำงานเป็นทีม หมายถึง การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุน เสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงานปรับตัวเข้าดับบุคคลอื่น หรือแสดงบทบาทผู้นำ ผู้ตาม ได้อย่างเหมาะสม ประกอบด้วยรายการ ๔ ตัวบ่งชี้ ดังนี้

- ๔.๑ การให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุนเพื่อนร่วมงาน
- ๔.๒ การแสดงบทบาทผู้นำ หรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสม
- ๔.๓ การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และกลุ่มคนที่หลากหลาย
- ๔.๔ การเสริมแรงให้กำลังใจ ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติ

สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency)

เป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมประจำสายงานที่ทำให้บุคลากร (ศึกษานิเทศก์) ปฏิบัติงานใน องค์กรศึกษานิเทศก์ปฏิบัติงานได้ผลโดยแสดงคุณลักษณะพฤติกรรมให้ปรากฏเด่นชัด เป็นรูปธรรม กคศ. ได้วิเคราะห์และทำหน้าที่ให้เป็นคุณลักษณะเฉพาะสำหรับสายงานนิเทศการศึกษา ๔ สมรรถนะ สมรรถนะแต่ละด้านจะมีรายการตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพ คือ

สมรรถนะที่ ๑ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ แยกประเด็นเป็นส่วนย่อย ตาม หลักการ หรือกฎเกณฑ์ที่กำหนด สามารถรวบรวมสิ่งต่าง ๆ จัดทำอย่าง

เป็นระบบ เพื่อแก้ปัญหาหรือ พัฒนางาน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์องค์กร หรืองานในภาพรวมและดำเนิน การ แก้ปัญหาอย่างเป็น ระบบ ประกอบด้วยรายการ ๓ ตัวบ่งชี้ ดังนี้

๑.๑ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการของงานและเสนอทางเลือก หรือ แนวทางป้องกันแก้ไขปัญหางานในความรับผิดชอบ

๑.๒ ความเหมาะสมของแผนงาน / โครงการในความรับผิดชอบ

๑.๓ ความคิดเชิงระบบในการแก้ปัญหา หรือพัฒนางาน

สมรรถนะที่ ๒ การสื่อสารและจูงใจ หมายถึง ความสามารถในการพูด เขียน สื่อสารโต้ตอบ ในโอกาส และสถานการณ์ต่าง ๆ ตลอดจน สามารถชักจูงโน้มน้าวให้ผู้อื่นเห็นด้วยยอมรับ คล้อยตาม เพื่อบรรลุ จุดมุ่งหมายของการ สื่อสาร ประกอบด้วยรายการ ๓ ตัวบ่งชี้ดังนี้

๒.๑ ความสามารถในการพูด และเขียนในโอกาสต่าง ๆ

๒.๒ ความสามารถในการสื่อสารผ่านสื่อเทคโนโลยี

๒.๓ ความสามารถในการจูงใจ โน้มน้าวให้ผู้อื่นเห็นด้วย ยอมรับคล้อยตามเพื่อบรรลุ จุดมุ่งหมายของการสื่อสาร

สมรรถนะที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร หมายถึง ความสามารถในการให้คำปรึกษา แนะนำ อบรม ชี้แนะ ร่วมงาน และช่วยแก้ปัญหา ให้แก่เพื่อนร่วมงาน และผู้เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพ บุคคลเป็นแบบอย่าง รวมทั้ง ส่งเสริมสนับสนุนและให้โอกาสผู้ร่วมงานได้พัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ ประกอบด้วยรายการ ๔ ตัวบ่งชี้ ดังนี้

๓.๑ การให้คำปรึกษาแนะนำ และช่วยแก้ปัญหาแก่เพื่อนร่วมงานและผู้เกี่ยวข้อง

๓.๒ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

๓.๓ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง และสร้างเครือข่ายการพัฒนาบุคลากร

๓.๔ การส่งเสริมสนับสนุนและให้โอกาสเพื่อนร่วมงาน ได้พัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ

สมรรถนะที่ ๔ การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ทิศทาง หรือแนวทางการพัฒนาองค์กรที่ เป็นรูปธรรมเป็นที่ยอมรับและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติการยอมรับแนวคิด/วิธีการใหม่ ๆ เพื่อการ พัฒนางาน ประกอบด้วยรายการ ๔ ตัวบ่งชี้ดังนี้

๔.๑ การใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ทิศทางทางการพัฒนาองค์กร

๔.๒ ความทันสมัยและสร้างสรรค์ของวิสัยทัศน์ หรือทิศทางทางการพัฒนางานและความ สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรที่สังกัด

๔.๓ ความเป็นรูปธรรมความเป็นไปได้หรือโอกาสความสำเร็จตามวิสัยทัศน์

๔.๔ การยอมรับการปรับเปลี่ยนเทคนิควิธีการ เมื่อสถานการณ์แวดล้อมเปลี่ยนแปลง

ที่มา : สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (๒๕๔๘). มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร.

สำนักมาตรฐานวิชาชีพ, สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๔๗).